

Katowice 09.12.2020

dr hab. Gabriela Silva prof. AM
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ

mgr Anny Bednarskiej

/Artystycznie: Anna Simińska/

Wyzwania wykonawcze i interpretacyjne partii Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina w Warszawie – Wydział Wokalno-Aktorski.

Wykonawca: dr hab. Gabriela Silva prof. AM

W skład teczki zawierającej materiały niezbędne do przeprowadzenia recenzji wchodzi:

Cześć I

- kwestionariusz osobowy,
- dyplom ukończenia Akademii Muzycznej im. Fr. Chopina w Warszawie,
- życiorys artystyczny,
- propozycja tematu pracy doktorskiej,
- koncepcja pracy doktorskiej
- egzaminy doktorskie
- Stypendium MKIDN 2007/2008
- medale, certyfikaty
- wykaz dorobku artystycznego

Cześć II

- dyplomy, konkursy i nagrody specjalne
- wykaz programów koncertowych i plakatów
- recenzje

Podstawowe dane o kandydacie:

Anna Bednarska urodziła się 15.08.1984 roku w Łodzi. Edukację muzyczną rozpoczęła w 1991 roku w Szkole Muzycznej I stopnia im. St. Moniuszki w Łodzi na wydziale instrumentalnym w klasie fortepianu. W latach 1999 – 2003 kontynuowała naukę w tej samej Szkole Muzycznej II stopnia na wydziale wokalnym.

W roku 2008 ukończyła studia magisterskie w Akademii Muzycznej im. Fr. Chopina w Warszawie na Wydziale Wokalno-Aktorskim w klasie ad. Jolanty Janucik. W latach 2008/2009 kontynuowała naukę na Kunstuniversitaet der Music und Darstellender Kunst w Grazu (Austria) na Wydziałach Teatru Muzycznego Śpiewu Solowego w klasie prof. Joanny Borowskiej oraz Teatru Muzycznego.

W 2009 roku była uczestnikiem Young Singers Project przy Salzburger Festspiele.

Laureatka nagród na wielu konkursach wokalnych m.in.:

- III nagroda na Konkursie Wokalnym im. Haliny Halskiej we Wrocławiu (2007 r.)
- I Nagroda oraz nagroda Specjalna na Międzynarodowym Konkursie Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu (2007 r.)
- II Nagroda na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Ferruccio Tagliavini Deutschlandsberg (2008 r.)

Na zaproszenie Piotra Nędzyńskiego wzięła udział w programie „Wokół wielkiej sceny” realizowanym przez TVP1.

W 2007 roku została stypendystką Instytutu Austriackiego w Warszawie, Keimyung Research Foundation, MKIDN, a 2009 została uhonorowana medalem Magna cum Laude za wybitne osiągnięcia artystyczne na Uniwersytecie Muzycznym im. Fr. Chopina w Warszawie. Jeszcze podczas studiów zadebiutowała w Operze Narodowej Teatru Wielkiego w Warszawie partią Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” W. A. Mozarta oraz wcieliła się w rolę Paminy z tejże opery występując na otwarciu Teatru Mumuth w Graz.

W 2007 roku wystąpiła jako Adela z operetki „Zemsta Nietoperza” J. Straussa Schoenbrunn Musiktheater w Wiedniu, co zapoczątkowało jej międzynarodową karierę.

W roku 2009 wystąpiła na Brocknerfestspiele w roli Flaminii z opery „Il mondo della luna” J. Haydna.

Debiutowała na Festiwalach Aix-en-Provence oraz Salzburger Osterfestspiele jako Woglinda z opery „Zmierzch bogów” Ryszarda Wagnera z towarzyszeniem Berliner Filharmoniker pod batutą Sir Simona Rattla.

W roku 2009 debiutowała w Wiener Stadsoper partią Adeli z operetki „Zemsta Nietoperza” J. Straussa pod kierownictwem Bertranda de Billy z towarzyszeniem Wiener Filharmoniker.

Na ponowne zaproszenie tego teatru wystąpiła w roli Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” W.A.Mozarta. Po tym debiucie otrzymała zaproszenie od najbardziej prestiżowych teatrów, m.in.: Royal Opera House Covent Garden w Londynie, Opera Bastille w Paryżu, Wasington Nationale Opera, Berliner Staatsoper, Opera Tokio, Opera Frankfurt, Staatsoper w Hamburgu i wiele innych.

W późniejszym okresie jej repertuar artystyczny uległ znacznemu powiększeniu. Na zaproszenie Maestro Antonio Pappano wzięła udział w filmie dokumentalnym Pappano's Classical Voices wyprodukowany przez Telewizję BBC u boku Anny Netrebko, Jonasa Kaufmanna i Diany Damrou.

Praca doktorska mgr Anny Bednarskiej, na którą składa się dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie DVD i jego opis została zatytułowana:

Wyzwania wykonawcze i interpretacyjne partii Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Na dzieło artystyczne składają się: 2 płyty DVD z zarejestrowaną operą „Czarodziejski flet” W. A. Mozarta.

1. Dzieło zarejestrowane 07.12.2019r. W Teatrze Wielkim Operze Narodowej w Warszawie, zrealizowane przez Barrie Kosky pod dyrekcją Piotra Staniszewskiego (wersja niemiecka).
2. Nagranie z lutego 2019 roku z Welsh Nationale Opera w Cardiff, w reżyserii Dominic Cook, pod dyrekcją Damiana Iorio (wersja angielska).

Cześć opisowa:

Po zapoznaniu się z częścią opisową ww. pracy, stwierdzam, że pod względem redakcyjnym nie wzbudza żadnych zastrzeżeń. Zachowany jest podział na rozdziały, podrozdziały, praca zawiera wstęp, zakończenie i bibliografię.

Wzbogacona jest o przykłady nutowe, które podnoszą jej walory merytoryczne i estetyczne.

Tematem rozważań niniejszej pracy jest analiza i wyzwania wykonawcze partii Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” W. A. Mozarta.

Autorka dokonuje analizy partii Królowej Nocy pod względem artykulacji i fonetyki języka niemieckiego, w odniesieniu do śpiewaków polskich. Podaje sugestie wykonawcze i interpretacyjne, wskazówki techniczne i ćwiczenia wokalne.

Wstęp:

We wstępie autorka pisze, że ta praca jest podsumowaniem kilkunastoletnich doświadczeń zgromadzonych podczas kilkudziesięciu realizacji tej opery w różnych teatrach na całym świecie.

Inspiracją do powstania pracy było zainteresowanie doktorantki działalnością pedagogiczną, różnice w kształceniu wokalistów na przestrzeni lat, zarówno w przygotowaniach arii operowych pod względem przygotowania językowego, poszerzenia wymagań o elementy fonetyki j. niemieckiego. Ta fonetyka stała się jednym z podstawowych kryteriów klasyfikujących do wykonywania ról niemieckojęzycznych.

Praca jest opisem dzieła zarejestrowanego 07.12.2019r. W Teatrze Wielkim Operze Narodowej w Warszawie, zrealizowanego przez Barry Kosky, pod dyrekcją Piotra Staniszewskiego. Dodatkowo zostało załączone również nagranie angielskiej wersji językowej w Welsh Nationale Opera w Cardiff, w reżyserii Dominic Cook, pod dyrekcją Damiana Iorio.

Autorka podzieliła materiał na cztery rozdziały poprzedzone wstępem i zamykające rozważania w zakończeniu.

Rozdział 1.

Doktorantka na początku rozdziału pierwszego rozwija szeroko i szczegółowo opisuje swoje doświadczenie sceniczne. W latach 2007-2019 artystka zrealizowała 56 produkcji operowych, w tym przygotowała 20 ról zaprezentowanych na 38 scenach, śpiewając w sumie 299 spektakli. Przygotowała 3 nagrania płytowe.

Głównym zamierzeniem autorki pracy jest przygotowanie młodego wokalisty do życia zawodowego utrzymując tradycje polskiej wokalistyki a jednocześnie poszerzając o nowe umiejętności wymagane we współczesnym świecie operowym.

Autorka załączyła serię pięknych, oddających charakter zdjęć.

Znaczącą część dorobku artystki stanowi partia Królowej Nocy. Doświadczenia nabyte podczas wielu realizacji, w różnych salach operowych o zmiennych akustykach, współpraca z wybitnymi realizatorami, za każdym razem stanowią nowe wyzwanie dla artystki.

Te wszystkie zróżnicowane okoliczności wpływały na kształt budowanej przez lata roli, należącej do najbardziej wymagających ról sopranowych, wykonywanej często tylko na początku karier śpiewaczek.

W przypadku Anny Bednarskiej najczęściej realizowaną wersją językową była wersja niemiecka, dlatego też praca dotyczy przygotowania w języku oryginalnym.

Rozdział 2.

Rozdział 2 dotyczy analizy arii z I aktu opery „Czarodziejski flet” W.A.Mozarta – O Zittre Nicht, mein Lieber Sohn.

Doktorantka dokonuje analizy fonetycznej i roli prawidłowej artykulacji tekstu w śpiewie. Podkreśla, iż właściwe wykorzystanie tych elementów pozwala nadać frazom wyraz, podkreślić znaczenie i przekazać ładunek emocjonalny, który się za tym tekstem kryje.

Również słusznie zauważa, iż zrozumiałość tekstu zmniejsza się w miarę podwyższania dźwięku. Sam piękny śpiew jest tylko jednym z narzędzi, którym dysponuje śpiewak a nie celem samym w sobie. Na pełen ekspresji przekaz muzyczny składa się treść, ładunek emocjonalny, intencja.

Autorka zauważa, że fonetyka języka niemieckiego różni się od języka polskiego, jednak ma jedną wspólną cechę: przeważająca ilość spółgłosek.

Doktorantka szczegółowo analizuje fonetykę niemiecką w odniesieniu do śpiewaków polskich, trudności artykulacyjne języka niemieckiego w śpiewie.

Dalej autorka podaje trafne, precyzyjne, sugestie wykonawcze i interpretacyjne dla partii Królowej Nocy.

Rozdział 3.

Rozdział 3 podobnie jak rozdział 2 zawiera wnikliwą analizę drugiej arii Królowej Nocy „Der Holle Rache Kocht i Meinem Herzen” z II aktu.

Autorka wiernie trzymając się schematu znów przedstawia: tekst poetycki, omawia poszczególne wersy uwzględniając zapis nutowy fragmentów, przedstawia tabelę z opisem. Badając fragmentarycznie frazy arii autorka szuka komfortu wokalnego, proponuje rozwiązania w oparciu o przeżyte doświadczenia wokalne, opowiada o emocjach towarzyszących wykonaniu partii, zwraca uwagę na partię orkiestry w dziele, sugeruje jak najlepiej zinterpretować fragment po fragmencie z wielką dokładnością, proponuje wskazówki techniczne i ćwiczenia wokalne.

Rozdział 4.

Rozdział czwarty dotyczy analizy kwintetu w II akcie opery.

W tym fragmencie razem śpiewają: Trzy damy, Monostatos i Królowa Nocy.

Autorka analizuje strukturę muzyczną wybranego fragmentu, podkreśla niebywałą precyzję, koncentrację, świadomość współbrzmienia, słuchania siebie i na tym tle omawia szeroko partię Królowej Nocy.

Zakończenie.

Zakończenie jest podsumowaniem rozdziałów. Autorka ma nadzieję, że jej praca zachęci studentów do kolejnych opracowań ról obcojęzycznych.

Ocena pracy doktorskiej.

Praca doktorska Pani Anny Bednarskiej pod tytułem Wyzwania wykonawcze i interpretacyjne partii Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” Wolfganga Amadeusza Mozarta składa się z dzieła artystycznego zapisanego na DVD, którym jest „Czarodziejski flet” W. A. Mozarta oraz jego opis.

Na opis składają się: wstęp, 4 rozdziały wyczerpujące temat w podrozdziałach, zakończenie i bibliografia.

We wstępie doktorantka przedstawia ideę powstania pracy. Stwierdzam, że założenia zawarte w wstępie przez doktorantkę są w pełni zrealizowane.

W rozdziale pierwszym pracy autorka wylicza wszystkie jej dokonania jako Królowej Nocy w latach 2007-2017.

Rozdział drugi to szczegółowa, precyzyjna analiza arii Królowej Nocy z I aktu - O zitre nicht, mein lieber Sohn, sugestie wykonawcze i interpretacyjne, wskazówki techniczne i przykładowe ćwiczenia wokalne.

Rozdział trzeci to szczegółowa, precyzyjna analiza arii Królowej Nocy z II aktu – Der Holle Rache kocht in meinem Herten, sugestie wykonawcze i interpretacyjne, wskazówki techniczne i przykładowe ćwiczenia wokalne.

Czwarty rozdział to szczegółowa, precyzyjna analiza finałowego kwintetu z II aktu z Trzema Damami i Monostatosen – Nur stille stille, sugestie wykonawcze i interpretacyjne, wskazówki techniczne i przykładowe ćwiczenia wokalne.

W zakończeniu, poza wnioskami, doktorantka przedstawia najważniejsze argumenty świadczące o celowości napisania pracy na ten temat.

Omawiana praca zawiera ponad 150 stron. Pod względem językowym została napisana dobrze, sposób wypowiedzi i stosowane słownictwo stanowią o wielkiej wiedzy autorki. Praca pisemna jest opisem dzieła artystycznego i tylko w połączeniu obu tych elementów otrzymujemy pracę doktorską.

Wszystkie zagadnienie teoretyczne odnośnie do wykonania załączonego dzieła artystycznego zostały przedstawione bardzo drobiazgowo i w pełni wyczerpują temat. Praca stanowi głęboką, badawczą formę analizy mozartowskiej

Oceniając dzieło artystyczne pragnę podkreślić, iż artystka dysponuje bardzo ciekawym w barwie głosem sopranowym o rozległej skali i dużej sprawności technicznej. W sposób bardzo sugestywny i przemyślany kreuje zapisaną na nagraniach DVD partię Królowej Nocy (wersja angielska). Jeśli chodzi o wersję niemiecką nagrania z Teatru Wielkiego w Warszawie to twierdzę, że animacja – zresztą bardzo ciekawa – niestety jest ze szkodą dla tak znakomitej śpiewaczki, gdyż odwraca uwagę od tego, co jest w tym spektaklu najważniejsze, czyli dramatycznie zaśpiewanej i przedstawionej przez doktorantkę arii. Jej ogromna muzykalność, umiejętność operowania barwą i wolumenem sprawiają, że treść i ekspresja zawarta w partii Królowej Nocy, znajdują właściwe przesłanie. Znakomita dykcja i zastosowane środki wyrazu nadają dziełu wyjątkowy charakter emocjonalny. Pragnę także podkreślić znakomitą technikę wykonawczą autorki, wyrównane rejestry, dużą swobodę w bardzo trudnych pasażach wokalnych, pięknie i krystalicznie brzmiące dźwięki w najwyższym rejestrze i bardzo dobry warsztat aktorski.

Interpretacja wokalna tej partii w wykonaniu mgr Anny Bednarskiej jest nacechowana ogromną kulturą i właściwym rozumieniem relacji między słowem a muzyką.

Wszystkie te elementy składają się na moją ocenę, iż kreacja pani Anny Bednarskiej utrwalona w dziele artystycznym na DVD jest wybitna.

Konkluzja:

Praca doktorska mgr Anny Bednarskiej - Wyzwania wykonawcze i interpretacyjne partii Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet” Wolfganga Amadeusza Mozarta – składająca się z dzieła, którym jest nagranie na płytach DVD, jak i opis tego dzieła, a także dostarczona dokumentacja dorobku artystycznego doktorantki zasługują na najwyższą ocenę.

Sama sylwetka artystki wyłaniająca się z dostarczonej dokumentacji jak i ścieżka muzyczna pozwalają wierzyć, iż będzie ona niewątpliwie znakomitym dydaktykiem zarówno w sferze naukowej jak i wykonawczej.

Niniejsza praca doktorska powinna znaleźć się w obiegu publicznym, ponieważ wnosi interesujący wkład w rozwój dyscypliny wokalne, jak również będzie pomocna dla innych sopranistek przygotowujących się do tej trudnej roli „Królowej Nocy”, zarówno w aspekcie technicznym jak i psychologicznym.

Umiejętności muzyczno – artystyczne kandydatki są na bardzo wysokim poziomie, a w opisie dzieła wykazała się ogromną wiedzą merytoryczną, popartą doświadczeniem scenicznym, co stanowi o znaczącej wartości tej rozprawy. Zasluguje na najwyższą ocenę. Pani Anna Bednarska w pełni rozwiązała założone zagadnienia artystyczne i tym samym spełnia wymagania ustawy.

Stawiam wniosek o przyjęcie tej pracy i nadania na jej podstawie pani mgr Annie Bednarskiej stopnia doktora.

dr hab. prof. AM

Gabriela Silva

